

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 4016200234
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4016200234.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpený Mgr. Petrom Hargašom, advokátom so sídlom v Bratislave, Košická 56, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. októbra 2020, č.k. 5Sd/57/2016-165, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 27. októbra 2020, č.k. 5Sd/57/2016-165, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave z 27. októbra 2020, č.k. 5Sd/57/2016-165, podľa § 250o zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) zastavil konanie o opravnom prostriedku navrhovateľa, ktorým sa tento domáhal zrušenia rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.11.2015, ktorým bola podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zamietnutá jeho žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07.08.2018 odporkyňa zrušila rozhodnutie toho istého čísla zo dňa 23.03.2016 a rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 29.03.2016 bolo zrušené aj rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 05.11.2015, ktoré navrhovateľ žiadal preskúmať v opravnom prostriedku.

Poukázal tiež na to, že podaním zo dňa 03.10.2018 právny zástupca žalobcu navrhol, aby krajský súd postupoval podľa § 205 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len SSP) z dôvodu, že odporkyňa rozhodnutím zo 06.08.2018 priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok, pričom si uplatnil aj náhradu trov konania.

Krajský súd následne podľa § 250o OSP v spojení s 492 ods. 1 SSP rozhodol o zastavení konania, keď skonštatoval, že rozhodnutie z 05.11.2015, ktoré navrhovateľ žiadal v opravnom prostriedku preskúmať

bolo zrušené rozhodnutím z 29.03.2016, pričom ďalším rozhodnutím zo 06.08.2018 bol navrhovateľovi priznaný invalidný dôchodok od 01.01.2018, čím bolo jeho opravnému prostriedku vyhovie.

Uznesenie krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Namietal, že neboli splnené podmienky pre zastavenie konania, keď síce rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.08.2018 navrhovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok, ale tento mu nebol priznaný od vzniku invalidity, resp. tri roky spätne od podania žiadosti o priznanie invalidného dôchodku. Keďže odporkyňa v plnom rozsahu žalobcovi nevyhovela, namietal, že konanie nebolo možné zastaviť pre nesplnenie zákonných podmienok.

V odvolaní navrhovateľ namietal aj odňatie možnosti konať pred súdom, keď dňa 27.10.2020 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie a to napriek žiadosti právneho zástupcu o odročenie pojednávania, ktorá skutočnosť (ako tvrdí navrhovateľ), sa neuvádza ani v zápisnici z pojednávania. Namietal tiež, že nemá vedomosť, že by svoju neúčast' na pojednávaní vopred ospravedlňoval ako sa to uvádza v zápisnici z pojednávania. Dňa 27.10.2020 o 9:40 sa pritom právny zástupca osobne dostavil na súd, ale vstup do budovy ako aj možnosť zúčastniť sa pojednávania, mu boli odopreté, o čom spísal aj sťažnosť adresovanú predsedovi krajského súdu. Dôvodil, že navrhovateľovi, ktorý žiadal verejné prerokovanie veci a odročenie pojednávania z objektívnych príčin, tým bolo upreté právo konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť.

Odvolací súd mal zo súdneho spisu preukázané, že podaním zo dňa 03.10.2018 právny zástupca navrhovateľa s poukazom na § 205 SSP navrhol, aby súd konanie zastavil, keďže žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok a započítané doby dôchodkového poistenia. Zároveň však uviedol, že voči rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.08.2018 podal odvolanie z dôvodu, že invalidný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný až od 01.01.2018, pričom ak navrhovateľovi nebude invalidný dôchodok priznaný spätne od podania žiadosti, bude iniciovať ďalšie súdne konanie.

Urgenciou zo dňa 05.03.2019 sa navrhovateľ cestou svojho právneho zástupcu domáhal vykonania úkonov smerujúcich k rozhodnutiu vo veci samej.

Podaním zo dňa 28.10.2019 navrhovateľ požiadal o vytýčenie termínu pojednávania.

Krajský súd pojednávanie vytýčil na deň 27.10.2020, pričom uviedol, že správna žaloba proti rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.10.2019, je vedená pod spisovou značkou 4Sa/101/2019.

Z administratívneho spisu žalovanej zároveň vyplýva, že rozhodnutím generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.10.2019 došlo k zmene rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 06.08.2018.

Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 1 SSP, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 250o OSP, ak správny orgán, ktorého rozhodnutie súd preskúmava, vydá nové rozhodnutie, ktorým návrhu celkom vyhovie, súd uznesením konanie zastaví.

Podľa § 167 ods. 2 OSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozhodnutia súdu musí byť zřejmé, jasné a zrozumiteľné nielen súdu, ale aj účastníkovi konania, keďže súd rozhoduje o jeho právnej veci (I. ÚS 241/07).

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia možných opravných prostriedkov.

Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia je procesným právom účastníka konania. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 6/03 z 13. marca 2003). Absentujúce právne zdôvodnenie rozhodnutia krajského súdu má potom za následok nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť odvolaním napadnutého uznesenia krajského súdu.

V posudzovanom prípade tomu tak nebolo, keď krajský súd neuviedol na základe akej úvahy dospel k záveru, že je potrebné konanie zastaviť podľa § 250o OSP, predpokladom ktorého je skutočnosť, že správny orgán vydal rozhodnutie, ktorým bolo navrhovateľovi celkom vyhovené.

Navrhovateľ pritom už v samotnom návrhu na zastavenie konania podľa § 250o SSP poukázal na skutočnosť, že voči rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.08.2018 podal odvolanie z dôvodu, že invalidný dôchodok mu bol priznaný až od 01.01.2018 a nie odo dňa podania žiadosti. Napriek tomu, že krajský súd touto informáciou disponoval, postupe podľa § 250o OSP nevysvetlil, prečo považoval rozhodnutie správneho orgánu za také, ktorým bolo navrhovateľovi celkom vyhovené.

Krajský súd v intenciách vyššie spomenutého nepostupoval, keď sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal ani s požiadavkou navrhovateľa o odročenie pojednávania.

Nedostatok dôvodov rozhodnutia súdu a tým aj jeho nezrozumiteľnosť je rovnako dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby si krajský súd prioritne ustálil, preskúmanie ktorého rozhodnutia žalovanej je aktuálne predmetom daného konania a vyhodnotí, aké právne dôsledky má pre dané konanie

okolnosť, že navrhovateľovi bol invalidný dôchodok priznaný od iného dátumu než požadoval, ako aj na okolnosť späťvzatia návrhu. Prihliadne pritom aj na skutočnosť, že z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že rozhodnutím generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.10.2019 bolo rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 06.08.2018 zmenené a že konanie o správnej žalobe, predmetom ktorej je preskúmanie uvedeného rozhodnutia z 02.10.2019, je vedené na krajskom súde už pod inou spisovou značkou (4Sa/101/2019). Až na základe zváženia a vyhodnotenia uvedených skutočností zvolí svoj ďalší procesný postup prihliadnuc na ustanovenie § 492 ods. 1 SSP a nové rozhodnutie jasne a zrozumiteľne odôvodní.

V novom rozhodnutí krajský súd znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods.3 OSP).

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.